

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500EA Den Haag

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp

Verzoek tot nakomen afspraken
klimaatakkoord

Zaaknummer

3316558

Uw kenmerk

Datum

13 oktober 2021

VERZONDEN 14 OKT. 2021

Geachte demissionair Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
geacht Kabinet, geachte formateur,

In het verdrag van Parijs hebben landen met elkaar afspraken gemaakt over het terugdringen van de CO₂-uitstoot. In Nederland hebben we die vertaald naar het Klimaatakkoord en vastgelegd in afspraken onder andere op het gebied van de gebouwde omgeving, de wijkaanpak en de Transitievisie Warmte. De omschakeling naar een CO₂-neutrale en aardgasvrije samenleving is een van de grootste opgaven sinds de wederopbouw. Het recente klimaatrapport (IPCC, aug 2021) toonde nog maar eens aan dat meer inspanningen essentieel zijn. Het is een opgave waarbij overheden schouder aan schouder moeten staan om te leren en realiseren.

Wij wenden ons nu tot u als gemeenteraad van Hengelo. Onze gemeente heeft de afgelopen jaren haar nek uitgestoken als een van de eerste 27 gemeenten in het Programma Aardgasvrije Wijken. We zijn gestart met de praktijk door in onze wijken met inwoners aan de slag te gaan. Aan keukentafels, in zaaltjes en online leggen we uit wat de afspraken uit het Klimaatakkoord betekenen en proberen we tot passende alternatieven te komen. Al die tijd misten we het door u beloofde instrumentarium met als effect dat het draagvlak voor de opgave afneemt. We kunnen op dit moment onze inwoners niet beloven dat de maatregelen woonlastenneutraal blijven.

Er zijn randvoorwaardelijke afspraken gemaakt tussen het Rijk en gemeenten in het kader van het Klimaatakkoord met betrekking tot de gehele energietransitie. We benadrukken dat de verduurzaming alleen gaat lukken als het Rijk zich houdt aan de afspraken die we hierover met elkaar hebben gemaakt om de energietransitie haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar te maken. Alle randvoorwaardelijke zaken dienen binnen die context van het Klimaatakkoord te worden opgepakt.

Wij bevinden ons in een lastige positie. Enerzijds heeft u ons, gemeenten de opdracht gegeven om nog in 2021 een Transitievisie Warmte op te stellen, anderzijds staan we nog steeds met lege handen naar onze inwoners toe en kunnen we de beloftes die we doen niet waarmaken. Op dit moment kunnen en willen we deze transitievisie dan ook niet vaststellen. Er zijn teveel onduidelijkheden en onzekerheden voor ons en onze inwoners. Randvoorwaarden zoals haalbaarheid, betaalbaarheid en woonlastenneutraliteit zijn niet ingevuld. Het benodigd instrumentarium op juridisch en organisatorisch gebied is (nog) niet beschikbaar. De financiële middelen om deze decentralisatie uit te voeren, de benodigde formatie te bekostigen en de warmtetransitie voor onze inwoners én partners in de stad haalbaar en betaalbaar te maken moeten toereikend zijn. Dat is tegen de afspraken in nog niet geregeld. Hierbij zijn we afhankelijk van uw kabinet. Wij staan er klaar voor, maar wachten op u en uw kabinet. Om vaststelling van de transitievisie warmte in Hengelo in 2021 te laten plaatsvinden dienen deze randvoorwaarden uiterlijk op 1 november te zijn ingevuld.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

In juni 2020 stuurde het College van de Gemeente Hengelo, namens de 27 Proeftuinen Aardgasvrije Wijken aan u een afschrift van de brief aan de Algemene Rekenkamer naar aanleiding van haar rapport waarin aandacht was besteed aan het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW). We nodigden u daarbij uit om met ons in gesprek te blijven over onze opgedane leerervaringen, de benodigde randvoorwaarden op landelijk niveau en de wijze waarop we samen de kosten kunnen verlagen en de maatschappelijke acceptatie kunnen vergroten. Ook verzochten we: geef ons blijvend de ruimte om maximaal te leren en experimenteren en ondersteun ons daarbij financieel. We hebben inmiddels een extra jaar ervaring maar lopen helaas nog steeds tegen dezelfde knelpunten en belemmeringen aan en is financiële compensatie nog onvoldoende.

We willen benadrukken dat het belangrijk blijft dat alle partijen hun verantwoordelijkheid nemen en dat afspraken uit het Klimaatakkoord worden nagekomen. Dit geldt in het bijzonder ook voor de Rijksoverheid. We verwachten dan ook dat we op korte termijn de beschikking krijgen over de juiste bevoegdheden, instrumenten en benodigde middelen om voortvarend met deze opgave door te kunnen gaan. Woonlastenneutraal, zo hebben we het met elkaar in het Klimaatakkoord afgesproken. Het is niet voor niets dat daarover een motie breed is aangenomen in uw kamer. Voor ons is daarbij belangrijk dat mensen er niet op achteruit gaan en het te allen tijde betaalbaar blijft. Zo lang dit niet geregeld is, kunnen wij niet verder. We staan samen voor de gemeenschappelijke opgave om de energietransitie te realiseren en de klimaatdoelstellingen te bereiken. Wij vertrouwen erop dat toezeggingen en afspraken worden nagekomen en dat deze randvoorwaarden spoedig, bij voorkeur voor 1 november, worden ingevuld.

Uit de diverse kamerbrieven lijken er op korte termijn oplossingen te komen, opvolging van afspraken uit het Klimaatakkoord, ten behoeve van het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Het wordt tijd dat we snel samen doorpakken. We hebben elkaar nodig en moeten dit samen doen. We dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de warmtetransitie voor iedereen haalbaar en betaalbaar te maken.

Hoogachtend,
De gemeenteraad van Hengelo,

de griffier,

de voorzitter,

In afschrift aan: de deelnemende gemeenten aan het Programma Aardgasvrije Wijken

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

S120393

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Gemeente Hengelo
T.a.v. de gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550 AA Hengelo

**Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Directie Bouwen en Energie

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](http://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Kenmerk
2021-0000586746

Uw kenmerk
3316558

Datum 26 november 2021
Betreft Klimaatakkoord

Geachte leden van de gemeenteraad van Hengelo,

Met deze brief reageer ik op uw brief van 14 oktober 2021, met kenmerk 3316558. In uw brief wijst u erop dat u de gemeente Hengelo een koploper is als deelnemer van het Programma Aardgasvrije Wijken. We zijn de gemeente Hengelo erkentelijk dat u met uw proeftuin reeds aan de slag bent gegaan, vooruitlopend op de realisatie van de afspraken in het Klimaatakkoord gebouwde omgeving.

Het Rijk werkt – net als gemeenten en andere partners van het Klimaatakkoord gebouwde omgeving – hard aan het uitvoeren van de afspraken die zijn gemaakt.

Een deel van die afspraken is opgepakt door dit kabinet, zoals diverse vormen van financiering en het in gang zetten van de wetgeving ten behoeve van het instrumentarium voor gemeenten. In de Kamerbrief bij het Klimaatakkoord staat het streven om woonlastenneutraliteit voor steeds meer huishoudens en situaties binnen bereik te brengen.¹ Dat streven geldt ook voor bewoners van wijken die overgaan op een duurzame energievoorziening. Hiertoe heeft het Rijk diverse maatregelen genomen, zoals onder andere de schuif in de energiebelasting, de verhoging van het budget van de ISDE, het oprichten van het Nationaal Warmtefonds, de Energiebespaarhypotheek en de Subsidieregeling aardgasvrij huurwoningen (SAH). Het kabinet is zich er van bewust dat er nog aanvullende stappen nodig zijn om de betaalbaarheid van de energietransitie in de gebouwde omgeving verder te verbeteren. Wel is van belang daarbij te onderkennen dat toepassing van woonlastenneutraliteit in strikte zin als individuele garantie voor alle situaties tot onrechtvaardige uitkomsten en verdelingseffecten leidt.

Op basis van de afspraken in het Klimaatakkoord is het ook de verantwoordelijkheid van gemeenten om rekening te houden met de betaalbaarheid voor hun bewoners. Het verschilt immers per wijk of er betaalbare alternatieven zijn voor aardgas. Gemeenten zullen de bewoners en

¹ Zie de brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over Betaalbaarheid van de energietransitie in de gebouwde omgeving van 6 juli 2021, Kamerstukken II, 2020/21 32813 nr. 780.

**Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Directie Bouwen en Energie

Datum
26 november 2021

Kenmerk
2021-0000586746

gebouweigenaren daarbij inzicht geven in de (gemiddelde) kosten en baten die het overgaan op een duurzame energievoorziening met zich meebrengen. De Startanalyse en het Dashboard Eindgebruikerskosten bieden hiervoor concrete handvatten aan gemeenten.

Voor een besluit over andere afspraken zijn we afhankelijk van de formatie. Voor een recent overzicht van de stand van zaken van de uitvoering van het Klimaatakkoord gebouwde omgeving verwijs ik u graag naar de Klimaatnota 2021.

We blijven ons gezamenlijk inzetten voor een duurzame gebouwde omgeving!

Namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
De directeur Bouwen en Energie,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a horizontal line followed by a stylized 'F' and a long horizontal stroke.

Ferdi Licher